

РЕШЕНИЕ

№ 161

гр. Благоевград, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети март
през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: В. Ковачев
Георги Янев

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от В. Ковачев Въззивно гражданско дело №
20241200500106 по описа за 2024 година

съобрази следното:

Второинстанционното производство е образувано по жалба на Община Благоевград, БУЛСТАТ ***, адрес гр. Б, пл. „Г. И-М“ №, представлявана от кмета М. П.Б, подадена срещу решение № 767 от 13.11.2023 г., постановено по гражданско дело № 1557 от 2021 г. на Районен съд Благоевград. В жалбата се твърди, че атакуваният с нея съдебен акт е частично недопустим и частично неправилен. Видно от представения по делото АЧОС, Община Благоевград се удостоверявала като собственик на 966/1566 идеални части от поземлен имот с идентификатор 04279.301.3184. Претендираната от ищеца площ над 966 кв. м. за този имот не следвала и не можела да бъде предмет на разглеждане в настоящото производство, без участие на страната, за която с влязъл в сила акт е удостоверено правото ѝ на собственост. Соченият в АЧОС обем на правото на правото на собственост се потвърждавал и от представената и приета по делото заповед на управителя на област Благоевград, с която е изменен ПНИ и имот № 3184 в масив 301 е записан с нова площ - 966 кв. м., с ползвател Община Благоевград. Останалите 600 кв. м. били записани на наследниците на Г.К.П., т. е. за площта над 966 кв. м., собственост на въпросните наследници, съдът се произнесъл със сила на присъдено нещо, като засегнал правата и законните интереси на неучастваща по делото страна. Първоинстанционният съд неправилно приел за установено, че ищецът е упражнявал фактическата власт върху процесните имоти в периода от 1986 г. до съставянето на АЧОС и ги е придобил по давност. От

събраните по делото писмени доказателства и приетото експертно заключение безспорно се установило, че спорните имоти попадат в територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Некореспондиращи със събраните по делото доказателства били решаващите изводи на съда, че имотите, предмет на разглеждане в настоящото производство, не попадат в обхвата на ЗСПЗЗ и по-конкретно на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Община Благоевград безспорно доказала факта, че имотите попадат именно в територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Ищецът не оспорил ПНИ по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, както и твърдението на ответника, че имотите са част от територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Самият факт, че имотите се намират в територия, за която е одобрен и влязъл в сила ПНИ, сочел, че тази територия включва предоставени за ползване въз основа на актове по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ земи. Възстановяването на собствеността им се извършвало със специален административен акт - заповед на кмета на общината по § 4к, ал. 7 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Предназначението на ПНИ било да се индивидуализира надлежно недвижимият имот, върху който е възстановено правото на собственост на притежавалото го преди одържавяването лице, или върху който имот ползвателят е трансформирал успешно правото си на ползване. В този смисъл била и нормата на чл. 28, ал. 6 от ППЗСПЗЗ, според която с ПНИ се определя на всеки правоимащ съответстващ на действителните му права имот. В ПНИ се нанасяли имоти на ползватели, чието право на ползване се е трансформирало в право на собственост; на бивши собственици или техни наследници с признато или възстановено от ПК или ОСЗ право на собственост върху земеделски земи; настоящи собственици, които се легитимират като такива било като приобретатели на първите две категории, било на самостоятелно правно основание. Безспорно се установило в хода на процеса пред първата инстанция, че ищецът не попада в нито една от тези категории. Съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, с ПНИ по § 4к, ал. 1 от ПЗР на ЗСПЗЗ се установяват границите на имотите, правото на собственост върху които се придобива/възстановява по реда на § 4к, ал. 7 и при условията на § 4а, 4б и 4з от ПЗР на ЗСПЗЗ. Едва от момента на влизане в сила на ПНИ можело да се говори за самостоятелен обект, с трайно материализирани на място граници. До този момент за имотите не били налице индивидуализиращите ги белези като такива. За ищеца не било налице упражняване на фактическа власт върху спорните имоти и в претендираните от същия граници в посочения период. Пред първата инстанция безспорно се установило, че имотите не са заявявани за възстановяване по реда и сроковете по ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ и не са реституирани, поради което и не са принадлежали на физическо или юридическо лице. В тази връзка и по силата на разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от ЗСПЗЗ, имотите станали общинска собственост. От данните, съдържащи се в заключението на вещото лице и събраните по делото доказателства, се установявало, че процесните имоти са със статут на земеделска земя. Доколкото по делото нямало данни за тях да са подавани заявления за реституция, както и нямало данни собствеността върху същите да е подлежала на възстановяване от ползватели по реда и при условията на § 4 и § 4б от ПЗР на ЗСПЗЗ, то била приложима именно хипотезата на чл. 25, ал. 1 от ЗСПЗЗ, поради което имотите станали частна общинска собственост. Имот със статут на общинска собственост не можел да се придобива по давност след 01.06.1996 г. С оглед на нормата на § 1 от ЗДЗС, давността за придобиване на общински имоти спряла да тече до 2022 г. Ищецът не можел да се легитимира

като собственик на процесните имоти на соченото от него оригинално правно основание. Мораториумът, спиращ давността, бил подновяван всяка година в продължение на 15 години, докато на 24.02.2022 г. КС постановил решение № 3 по к. д. № 16/2022 г., с което обявил за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал. 1 от ЗДЗС и § 2 от ЗР на ЗИЗС. С обявяването на разпоредбата на § 1, ал. 1 от ЗДЗС за противоконституционна не се засягал нейния досегашен ефект. Съгласно чл. 151, ал. 2, изр. 3 от КРБ, последиците от преустановяване на мораториума настъпвали от момента на влизане на решението в сила. Решението на КС било обнародвано в ДВ и влязло в сила на 08.03.2022 г. След 08.03.2022 г. и до предявяване на исковата молба, десетгодишният срок за придобиване по давност на процесните имоти не бил изтекъл. При тези обстоятелства имотите изобщо не могли да бъдат придобити по давност от ищеца, поради забраната за придобиване по давност на имоти, които са държавна и общинска собственост. В негова полза не можел да изтече десетгодишният придобивен давностен срок, предвид наложения мораториум за придобиване по давност на недвижими имоти-частна държавна и общинска собственост, действащ от 31.05.2006 г. до настоящия момент. Моли се за частично обезсилване и частична отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявените искове.

Подаден е отговор на жалбата от насрещната страна. В него В. Б. Т., ЕГН *****, адрес гр. Б, ул. „Д Й“ № , ет., ап. , изтъква, че атакуваното решение е законосъобразно, правилно и обосновано. Правилно първоинстанционният съд разгледал и се произнесъл по предявените искове, подробно и обосновано обсъдил събраните по делото доказателства и въз основа на тях достигнал до верен извод, че ищецът е собственик, на основание давностно владение, на процесните недвижими имоти. Оплакванията във въззивната жалба, че първоинстанционното съдебно решение е недопустимо и неправилно, били изцяло несъстоятелни. Дори да се приемело, че общината се легитимира като собственик само на 966/1566 ид. ч. от ПИ № 04279.301.3184 и да оспорва правото на собственост на ищеца само в тази част, макар това да се опровергавало от доказателствата по делото и от цялостното процесуално поведение на ответника, то обстоятелството, че първоинстанционният съд е уважил предявения иск за целия недвижим имот, не можело да обоснове недопустимост на първоинстанционния съдебен акт. Принадлежността на правото на собственост на ищеца и неговият обем били въпроси по основателността на иска, тъй като били свързани със съществуването на спорното право, а не със съществуването или надлежното упражняване на правото на иск. По делото не се събрали доказателства разликата над 966 кв. м. да е собственост на трето лице, респ. собствеността върху нея да не се оспорва от ответника. В хода на производството по делото ответникът оспорвал изцяло принадлежността на правото на собственост на ищеца върху процесния недвижим имот № 04279.301.3184. Неоснователно и в несъответствие с доказателствата по делото били твърденията, че площта над 966 кв. м. от процесния имот е собственост на наследниците на Г К П и че за тази част съдът е засегнал правата на трето лице, неучастващо по делото. Постановеното от първоинстанционния съд решение, в частта, с която е прието за установено по отношение на О Б, че ищецът е собственик на целия процесен ПИ с идентификатор 04279.301.3184, тъй като общината, съгласно представения АЧОС,

е собственик само на 966/1566 ид. ч. от този недвижим имот, не се явявало недопустимо, нито неправилно, поради което и наведените в обратна насока оплаквания във въззивната жалба били неоснователни. Не било вярно твърдението във въззивната жалба, че от доказателствата по делото, в т. ч. и от приетата СТЕ, се установявало, че процесните имоти са били земеделски земи, попадащи в обхвата на ЗСПЗЗ, респ. в обхвата на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. От събраните в производството доказателства по безспорен и категоричен начин се установило, че процесните недвижими имоти не представляват земеделски земи, внесени в ТКЗС и подлежащи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ. От заключението на вещото лице по приетата в първата инстанция СТЕ се установило, че за процесните имоти няма данни да са внасяни в ТКЗС, няма подадени заявления за възстановяването им, както и няма данни за признавателни и възстановителни решения от ПК/ОСЗ Благоевград за тези имоти. Обстоятелството, че имотите не са внасяни в ТКЗС, се потвърждавало и от събраните по делото гласни доказателства от страна на ищеца. Същевременно ответникът не ангажирал никакви доказателства, от които да следва извод, че имотите са внесени в блок на ТКЗС и са останали незааявени за възстановяване. В случая по делото не се доказало имотите да са внасяни в ТКЗС, а напротив - този факт бил опроверган с категоричност от събраните по делото доказателства и същите не представлявали земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ и не били имоти-общинска собственост, по отношение на които да е действала в исковия период забрана за придобиване по давност. Противно на твърденията във въззивната жалба, това, че имотите попадат в ПНИ, не водело автоматично до придобиването им по реда на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. В границите на територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ било възможно, освен имотите на ползватели или лица, претендиращи реституция, да се включват и имоти, които са собственост, на самостоятелно придобивно основание, на трети лица. В тази хипотеза бил налице вече обособен обект на вещни права. В настоящия случай, от събраните по делото доказателства се установило и доказало, че процесните имоти са принадлежали на прабабата на ищеца, а след това на неговата баба, като не са били внасяни в ТКЗС, нито отнемани фактически от тяхното владение. Установило се, че от 1986 г. ищецът е започнал да владее тези недвижими имоти и до момента владението му не е прекъсвано, нито е отнето. В този смисъл той продължил владението върху процесните имоти, осъществявано от неговите родственици преди това, и била налице хипотеза на придобиване по давност на имотите от техните собственици, които не са ги внесли в ТКЗС. С оглед на постановеното от КС на РБ, за периода от 01.06.1996 г. до 30.05.2006 г., за имотите, които са частна общинска и държавна собственост, давността не спряла да тече. С оглед на прогласяването за противоконституционен на § 2 от ЗР на ЗИС, давността текла и в периода от 31.12.2017 г. до 19.01.2018 г. В този смисъл бил налице срок, по-дълъг от 10 години, през който текла придобивна давност за имоти-частна държавна и общинска собственост, и нямало пречка за придобиването им по давност от ищеца. В настоящото производство не било установено и доказано процесните имоти да са станали общинска собственост на наведените придобивни основания, поради което и посочената забрана не намирала приложение по отношение на тях. Първоинстанционният съд правилно и обосновано приел, че ищецът е собственик на процесните имоти по силата на упражнявано от него давностно владение, продължило повече от десет години и

притежаващо всички изискващи се от закона характеристики. От ясните и непротиворечиви показания на разпитаните по делото свидетели се установило, че процесните два имота са принадлежали на прабабата на ищеца, която от 1940 г. до 1959 г. ги владяла, ползвала и обработвала. След нейната смърт, имотите били владени и ползвани от бабата на ищеца до 1986 г., когато още приживе тя предала владението върху тях на ищеца, като желанието ѝ било тези имоти да останат за него. Имотите не били внасяни в ТКЗС, нямало подадени заявления за възстановяването им и липсвали признавателни и възстановителни решения от ПК/ОСЗ Благоевград за тези имоти. От свидетелските показания се установило и обстоятелството, че от 1986 г. до настоящия момент само ищецът ползва и владее процесните недвижими имоти. Той никога не ги изоставил, нито му било отнемано владението върху тях. Същият явно манифестирал, че ги счита за свои, наследство от неговите баби, като никой от останалите наследници или трети лица, включително и ответната община, не предявил никакви собственически претенции по отношение на имотите. С оглед на наличието на обективния и субективния елемент на осъществяваното от ищеца давностно владение, продължило повече от десет години, и предвид липсата на доказателства, които да установяват наличието на визираните в закона и наведени от ответника пречки за придобиване на правото на собственост на това основание, правилно и обосновано първоинстанционният съд приел за доказано, че ищецът е собственик на процесните недвижими имоти на наведеното от него придобивно основание и уважил в цялост исковите му претенции. В този смисъл постановеното от първоинстанционния съд решение било валидно и допустимо, а по съществото си - правилно и обосновано. Не били налице основания за неговото обезсилване или отмяна по изложените във въззивната жалба твърдения. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими.

Не се събираха нови доказателства.

Обжалваното решение е валидно и допустимо. То се явява и правилно. На основание чл. 272 от ГПК, въззивният съд препраща към мотивите на районната инстанция.

Изложеното във въззивната жалба твърдение, че общината не е собственик на разликата над 966 кв. м. от ПИ с идентификатор 04279.301.3184 по КKKP, не може да обоснове недопустимост на съдебния акт, тъй като принадлежността на правото на собственост на ищеца и неговият обем е въпрос по основателността на иска, понеже е свързан със съществуването на спорното право, а не със съществуването или надлежното упражняване на правото на иск. Ответникът изцяло оспорва правото на собственост на Т. върху този недвижим имот, което се установява както от събраните по делото доказателства, така и от цялостното му процесуално поведение, включително и от депозирания по делото отговор на исквата молба. Независимо че общината си е съставила АЧОС за част от имота, то в представената и приета по делото молба-декларация от Отдел „Общинска собственост“ на Община Благоевград изрично е удостоверено, че за процесните два имота са съставени АОС, а именно: за имот с идентификатор 04279.301.3179 е издаден АЧОС № 10010 от 05.04.2021 г., а за имот с идентификатор

04279.301.3184 е издаден АЧОС № 10011 от 05.04.2021 г., като не е посочено, че се касае само за част от площта на последния. Същевременно и в производството по делото ответникът оспорва изцяло принадлежността на правото на собственост на ищеца върху процесния недвижим имот /04279.301.3184/, поради което и наведените в обратна насока твърдения във въззивната жалба са неоснователни.

Видно е от съдържанието на обжалвания съдебен акт, че първоинстанционният съд е обсъдил всички събрани по делото доказателства, включително и гласните такива, ангажирани от страна на ищеца, като е съпоставил същите не само помежду им, но и спрямо приобщените писмени доказателства.

Ищецът се е позовал на придобивно давностно владение, започнало още през 1986 г.

Според утвърдената правна доктрина - „Придобиване по давност на недвижими имоти“ от Цветалина Петкова, Нов български университет, София, 2015 г., стр. 68-77 - придобиването по давност е един от предвидените в чл. 77 от ЗС способи за придобиване на правото на собственост /*titulus acquirendi*/. То е институт на вещното право. Фактическият състав на придобивната давност включва упражняването на владение - анимус и корпус. Той се осъществява с извършването на активни, външно обективирани действия, от които може да се направи изводът, че едно лице упражнява фактическата власт върху конкретен имот като свой собствен. Придобиването по давност е оригинален придобивен способ. Владелецът придобива правото на собственост не от друг правен субект и независимо дали вещното право е принадлежало на трето лице. Придобиването по давност следва да се определи като правомерно юридическо действие. Фактическият му състав включва владение, изтичане на определен срок и позоваване пред съд или нотариус. В този смисъл същият може да бъде определен като смесен /хетерогенен/. Обект на придобиване са само вещни права. Функцията на придобивната давност, най-кратко казано, е да приведе правното положение в съответствие с фактическото, като придаде правно значение на фактическите отношения заради общественото, публичното благо /*bono publico*/. От гледна точка на собственика следва да се съобрази липсата на интерес от негова страна към вещта, която, в крайна сметка, съчетана с владението на трето лице, има за правен резултат намаляването на имуществото му. Що се отнася до владелеца, функцията е възнаградителна, защото законът му признава и зачита интереса към вещта, положените грижи и направените разходи. Чрез придобиването по давност се избягва и т. нар. „*probatio diabolica*“, което би направило невъзможно доказването на правото на собственост.

Съгласно Тълкувателно решение № 4 от 17.12.2012 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2012 г., ОСГК, докладвано от съдията Камелия Маринова, придобивната давност е способ за придобиване на право на собственост и други вещни права върху чужда вещ чрез фактическо упражняване на тези права в продължение на определен от закона срок от време. Нормативната й уредба е в глава VIII от ЗС, наименувана „Придобиване и изгубване на вещни права“ и обхващаща разпоредбите на чл. 79-86 от ЗС. Нормата на чл. 79 от ЗС регламентира фактическият състав на придобивната давност при недобросъвестно и добросъвестно владение, включващ като елементи изтичането на определен в закона период от време и владение по

смисъла на чл. 68, ал. 1 от ЗС - в хипотезата на чл. 79, ал. 1 от ЗС, и добросъвестност и юридическо основание - в хипотезата на чл. 79, ал. 2 от ЗС. Правната последица - придобиване на вещното право - е нормативно свързана само с тези юридически факти. Недопустимо е по тълкувателен път в нормативно определения фактически състав да се включват и други елементи. Следователно изискващото се от чл. 120 от ЗЗДог вр. чл. 84 от ЗС волеизявление - позоваване, не е елемент от фактическия състав на придобивното основание по чл. 79 от ЗС. Това обаче не означава, че правната последица - придобиване на правото на собственост или на друго вещно право - настъпва автоматично с изтичане на установения в закона срок. Да се приеме, че придобивната давност има действие *ex lege*, означава, че с оглед разглежданата от общата теория на правото класификация на юридическите факти, като юридически факт придобивната давност да е юридическо събитие, в чийто фактически състав по определение нормативно да се включват събития от физическия свят или психични състояния без участие на активни съзнателни преживявания на човека.

Фактическият състав на владението, съгласно чл. 68, ал. 1 от ЗС, включва както обективният елемент на упражнявана фактическа власт, така и субективният елемент вещта да се държи като своя. След като владението е съзнателен акт, то следва, че придобивната давност е сложен юридически факт от категорията на правомерните юридически действия, които по определение обхващат като свой елемент както наличието на представи и желания, насочени към установяването, придобиването, прехвърлянето, изменението и погасяването на права и задължения /представляващи субективният елемент от предметното им съдържание/, така и тяхното обективизиране чрез волево изявление, насочено към сетивното му възприемане от други, с цел да се разкрият тези преживявания и представи /представляващо обективният елемент от предметното им съдържание/.

Съгласно чл. 77 от ЗС, вещните права се придобиват чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закона. Принцип в гражданското ни законодателство е, че вещните права се придобиват въз основа на обективизирано волеизявление за това. Целта на този принцип е както зачитане на волята на правните субекти, така и защита на общественния интерес чрез създаване на яснота по отношение на субектите и обектите на вещните права, с оглед правната сигурност.

Обективният елемент на владението - упражняването на фактическа власт - съвпада с този при държането. Субективният елемент определя упражняването на фактическа власт върху имот като владение. Чл. 69 от ЗС предполага наличието на намерение да се свои вещта. За да се трансформира фактическото състояние на упражнявана фактическа власт чрез действия, съответстващи на определено вещно право, в самото вещно право, е необходимо потвърждаване на наличието на намерение за своене чрез позоваване на последиците от придобивната давност. Разпоредбата на чл. 120 от ЗЗДог вр. чл. 84 от ЗС урежда волевото изявление на субективния елемент на владението чрез процесуални средства - предявяване на иск или възражение при наличие на спор за собственост, или чрез снабдяване с констативен нотариален акт по обстоятелствена проверка, с цел легитимиране на придобитото вещно право с оглед участие в гражданския оборот, изпълнение на административни процедури по попълване на кадастрална карта и т.н. До

момента, в който предполагаемото от закона намерение за своене не бъде потвърдено чрез волево изявление, не може да се придобие и правото на собственост. При наличие на позоваване правните последици - придобиване на вещното право - се зачитат от момента на изтичане на законово определения срок съобразно елементите на фактическия състав на придобивното основание по чл. 79, ал. 1 или ал. 2 от ЗС.

Нормата на чл. 79, ал. 1 от ЗС изисква упражняване на фактическа власт с намерение за своене в продължение на 10 години. Упражняването владение трябва да е било спокойно - да не е установено с насилие, явно - фактическата власт да е упражнявана така, че всеки заинтересован да е имал възможност да научи за това, постоянно - упражняването му да няма случаен характер, а да е израз на воля трайно да се държи вещта по начин, препятстващ евентуалното владение на други лица, непрекъснато - да не е било прекъсвано изобщо, в частност - за период по-дълъг от 6 месеца /чл. 81 от ЗС/, като се съобразява и презумпцията на чл. 83 от ЗС, и несъмнено - да няма съмнение, че лицето е държало вещта, както и че я е държало за себе си /Решение № 144 от 02.12.2014 г. на ВКС по гр. д. № 1650/2014 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Гергана Никова/.

В конкретния казус са разпитани трима свидетели.

Съдът прави фактически и правни изводи по предмета на спора, като обсъжда поотделно и в съвкупност, по вътрешно убеждение, всички събрани доказателства, които са относими към казуса и допустими за установяване на съответния факт или обстоятелство според разпореденото в закона. Казаното се отнася и до гласните доказателства, които, щом са относими и допустими, се преценяват от съда по вътрешно убеждение, при съобразяване с евентуалната заинтересованост или предубеденост на свидетеля според правилата на чл. 172 от ГПК и съвкупно с целия доказателствен материал по делото. Вземат се предвид и всички обстоятелства, свързани с възприемането на установяваните факти: обстановката /ден, нощ, виелица, дъжд и пр./, психическото състояние на свидетеля, възрастта му към онзи момент, физиологични особености - зрение, слух, възраст, заболявания; паметово-интелектуални способности, както и обстоятелствата при възпроизвеждането - възможност за възпроизвеждане /притеснение от съда, образование, заболявания, възраст, отдалеченост във времето/ и волята на свидетеля да каже истината. При противоречие в показанията на свидетелите съдът трябва да прецени посочените обстоятелства при възприемането и възпроизвеждането по отношение на всеки поотделно, а още и дали те са възприемали осъществяването на релевантните факти едновременно или по различно време, дали впечатленията им са спорадични или системни, доколко показанията са подкрепени или отречени от останалите събрани по делото доказателства. При оценката на разказаното от тях следва да се изхожда от: а/ степента му на съответствие с безспорните доказателства по делото, б/ степента на обоснованост, в/ степента на разностранност и г/ степента на автентичност /„Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 48/.

В случая първата инстанция правилно е кредитирала показанията, дадени от свидетелите Силвия Лунджова, Дафина Пешева и Евгени Пешев, доведени от

ищцовата страна. Законодателят е създал едно предположение относно посочените в хипотезата на чл. 172 от ГПК лица за възможна тяхна заинтересованост от изхода на делото. Съдът, поради това, е длъжен да извърши преценка на тяхната обективност и доколко поведението на свидетеля и данните по делото изключват заинтересоваността да е повлияла на достоверността на показанията му /Решение № 79 от 12.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3244/2016 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Албена Бонева/. В настоящия казус свидетелските показания на Лунджова и Пешева не са противоречиви, а и не са оборени. Нормата на чл. 172 от ГПК не забранява кредитирането на подобни показания, а предвижда преценката им да става в съответствие с останалите доказателства по делото, а от тях в случая показанията не са опровергвани /в този смисъл е и Решение № 639 от 02.07.2009 г. на ВКС по гр. д. № 2398/2008 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Не могат да се игнорират свидетелски показания само защото изхождат от близък или роднина /Решение № 428 от 15.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 843/2009 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Съгласно Решение № 457 от 06.08.2010 г. на ВКС по гр. д. № 477/2009 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Дияна Ценева, роднинската връзка на свидетеля със страната, която го е посочила, сама по себе си не е основание показанията на този свидетел да се считат недостоверни. Не съществува забрана да бъдат разпитани заинтересовани свидетели и въз основа на техните показания да бъдат приети за установени факти, които ползват довелата ги страна /Решение № 34 от 22.02.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4657/2015 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева, и Решение № 338 от 20.11.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1269/2012 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Мими Фурнаджиева/. В случая съобщеното от Лунджова и Пешева следва да се приеме за характеризиращо се с висока степен на достоверност, защото не противоречи на никой от останалите елементи на доказателствената съвкупност и се подкрепя от показанията на третия свидетел /Пешев/. Разказаното от тези свидетели е и вътрешно хармонично, последователно и изчерпателно /водещи критерии за оценка на свидетелските показания според „Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 55/. И тримата свидетели подробно описват спорните имоти и ситуацията около тях през годините. Показанията им не оставят съмнение, че те са били очевидци на това, което обрисуват, и имат необходимите пълни, преки и непосредствени впечатления за осъществяваната фактическа власт. Не са налице основания за некредитиране на разказаното от свидетелите.

Общината не е доказала наличието на пречки за придобиване на собствеността върху процесните недвижими имоти на основание давностно владение. Възражението ѝ за мораториум относно придобиване на собствеността върху държавни и/или общински имоти е неоснователно поради това, че този мораториум е обусловен от наличието на право на собственост на държавата или на общината, а в настоящото производство не е установено и доказано процесните имоти да са били държавна или общинска собственост, поради което и посочената забрана не намира приложение по отношение на тях. Въпреки че ответникът се легитимира като собственик въз основа на АОС, последните се характеризират с констативно, а не с конститутивно действие /Решение № 60097 от 06.01.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1497/2021 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Ваня Атанасова,

Решение № 60114 от 22.12.2021 г. на ВКС по гр. д. № 197/2021 г., II г. о., ГК, докладчик председателят Емануела Балевска, Решение № 30 от 16.09.2021 г. на ВКС по гр. д. № 2428/2020 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Гергана Никова, и мн. др./, поради което сами по себе си не създават права в полза на общината. От събраните в производството доказателства по безспорен и категоричен начин се установява, че процесните недвижими имоти не представляват земеделски земи, внесени в ТКЗС и подлежащи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ. От заключението на вещото лице по приетата в първата инстанция СТЕ става ясно, че за процесните имоти няма данни да са внасяни в ТКЗС, няма подадени заявления за възстановяването им, както и няма данни за признавателни и възстановителни решения от ПК/ОСЗ Благоевград за тези имоти. Обстоятелството, че имотите не са внасяни в ТКЗС, се потвърждава и от събраните по делото гласни доказателства. Същевременно ответникът не е ангажирал никакви доказателства, от които да следва извод, че имотите са били внесени в блок на ТКЗС и са останали незаявени за възстановяване. В териториите по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ се включват земеделски земи, които са предоставени за ползване на граждани по силата на някой от посочените в тази разпоредба актове. В случая по делото е установено и доказано, че процесните имоти изобщо не са внасяни в блок на ТКЗС, поради което и няма как да попадат в обхвата на ЗСПЗЗ, респ. в разпоредбата на § 4 от ПЗР на този закон. Същевременно от заключението на вещото лице по приетата СТЕ и направените от него уточнения в съдебно заседание се изяснява, че няма данни имотите да са предоставяни и за ползване на граждани. Противно на твърденията във въззивната жалба, фактът, че имотите попадат в ПНИ, не води автоматично до придобиването им по реда на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. В границите на територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ е възможно, освен имотите на ползватели или лица, претендиращи реституция, да се включват и имоти, които са собственост, на самостоятелно придобивно основание, на трети лица. В тази хипотеза е налице вече обособен обект на вещни права, определен с границите на правото на собственост, които ПНИ следва да отрази, поради което за придобиването на имота по давност е без значение дали ПНИ е влязъл в сила, или не е /Определение № 50200 от 30.09.2022 г. на ВКС по ч. гр. д. № 2923/2022 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Камелия Маринова/. В процесния случай не е установено имотите да представляват земи по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, макар да попадат в границите на такава територия, поради което за придобивната давност на ищеца е ирелевантно дали и кога е одобрен ПНИ. Същевременно, както е прието в Решение № 184 от 20.01.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1012/2019 г., I г. о., ГК, докладчик съдията В. Йорданов, физическо лице, което не е било ползвател, нито пък собственик на земеделски имот преди възстановяване на собствеността по ЗСПЗЗ, може да стане собственик на поземлен имот, попадащ в територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, ако придобие, чрез правни сделки, от собственик или правопреемник на собственик, чиято собственост е била възстановена по ЗСПЗЗ или придобита на основание § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, или от собственик или правопреемник на собственик, чийто имот не е бил обобществяван /включван в ТКЗС, ДЗС или в други селскостопански организации/ или отчуждаван, или фактически отнеман - собственикът или не е бил член-кооператор, или е бил, но имотът му не бил внасян в ТКЗС, или ако придобие по давност имот на такъв собственик, като в случаите на възстановяване на собствеността по ЗСПЗЗ, придобивната давност не

може да започне да тече преди възстановяване на собствеността. В настоящия случай, от събраните по делото доказателства се установява и доказва, че процесните имоти са принадлежали на прабабата на ищеца, а след това - на неговата баба, като не са били внасяни в ТКЗС, нито са били фактически отнемани от тяхното владение. Установи се още, че от 1986 г. Т. е започнал да владее тези недвижими имоти и до момента владението му нито е прекъсвано, нито е отнето. В този смисъл той е продължил владението върху двата имота, осъществявано от неговите родственици преди това, и е налице хипотезата на придобиване по давност на имотите от техните собственици, които не са ги внесли в ТКЗС.

Положителните установителни искове за собственост са основателни и правилно са уважени от първата инстанция. Оплакванията във въззивната жалба останаха недоказани. Те не намират опора в закона, доктрината и практиката. Атакуваното решение подлежи на потвърждаване.

На въззиваемия се следват разноските за адвокат в настоящото производство. Същите са направени, поискани, доказани и непрекомерни.

Водена от изложените съображения, втората съдебна инстанция

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 767 от 13.11.2023 г., постановено по гражданско дело № 1557 от 2021 г. на Районен съд Благоевград.

ОСЪЖДА Община Благоевград, БУЛСТАТ 000024695, адрес гр. Благоевград, пл. „Г. И-М“ № , представлявана от кмета М П Б, да заплати на В. Б. Т., ЕГН *****, адрес гр. Б, ул. „Д Й“ №, ет., ап., сумата от 1400 /хиляда и четиристотин/ лева, представляваща разноски в производството пред въззивната инстанция за адвокатско възнаграждение.

На страните да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от Община Благоевград в едномесечен срок, считано от връчването, по реда и при условията на чл. 280, ал. 1 и 2, чл. 281, чл. 283 и чл. 284 от ГПК, пред Върховния касационен съд на Република България, с касационна жалба, подадена чрез Окръжен съд Благоевград.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____